Dosarul nr. 5r-1908/2024
Nr. PIGD 4-22145035-12-5r-28052024

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

24 iunie 2024 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
Instanţa în componenţa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Vitalie MOROȘANU
Grefier Daniela GRIȚCU
În lipsa:
Reprezentantul agentului constatator Doina GALOI
Petiționarului Daria ROTARU

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, contestația depusă de Daria ROTARU, împotriva deciziei asupra cazului de contravenție vamală MAI 05685289 din 03.09.2022, emisă de agentul constatator din cadrul IP Rîșcani – Doina GALOI, în baza art. 263 alin.(1) din Codul contravențional, instanța de judecată,-

a constatat:

La data de 03.09.2022, agentul constatator în cadrul IP Rîșcani Doina GALOI, a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție serie/nr. MAI 05685289 în privința lui Daria ROTARU pentru faptul că, la data de 03.09.2022 comercializa pe adresa mun. Chișinău str. Doina 189 fără autorizație de funcționare și anume comercializarea florilor din mai multe găleți în loc public în stradă .

Astfel, agentul constatator dn cadrul IP Rîșcani Doina GALOI a stabilit că, cet. Daria ROTARU a comis o contravenție prevăzută de alin. (1) art. 263 Cod Contravențional al R. Moldova.

Prin decizia asupra cazului de contravenție serie/nr. MAI 05685289 din 03.09.2022, Daria ROTARU a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 263 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă în mărime de 30 unități convenționale, ceea ce constituie suma de 1500 lei.

Nefiind de acord cu decizia de sancționare, la data de 26.09.2022, Daria ROTARU a depus contestație în adresa IP Râșcani.

În motivarea contestației a indicat că, deține acte care îi dă dreptul de a comercializa la adresa indicată în procesul verbal cu privire la contravenție, astfel că fapta imputată nu a avut loc iar decizia agentului constatator este una ilegală.

În ședința de judecată, petiționarul Daria ROTARU, nu s-a prezentat, fiind citată legal astfel, instanța a considerat posibil examinarea cauzei contravenționale în lipsa petiționarului.

În şedinţa de judecată agentul constatator Doina GALOI, nu s-a prezentat, fiind citată legal astfel, instanța a considerat posibil examinarea cauzei contravenționale în lipsa acesteia.

Examinând contestaţia înaintată Daria ROTARU în coroborare cu materialele contravenționale prezentate în şedinţa de judecată, instanţa de judecată consideră întemeiată parțial, urmând a fi admisă, din următoarele considerente.

Potrivit art. 5 alin. (1) din Codul contravențional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârșirea unei contravenții, nici supus sancțiunii contravenționale decât în conformitate cu legea contravențională.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana, care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

În acord cu prevederile art. 10 din Codul contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracţiunea, săvârșită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.

Potrivit art. 14 alin. (1), (2), (3) din Codul contravențional, contravenţia se săvârşeşte cu intenţie sau din imprudenţă. Contravenţia se consideră săvârșită cu intenţie dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, a dorit sau a admis în mod conştient survenirea acestor urmări. Contravenţia se consideră săvârșită din imprudenţă dacă persoana care a săvârşit-o îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod uşuratic că ele vor putea fi evitate, ori nu îşi dădea seama de caracterul prejudiciabil al acţiunii sau inacţiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deşi trebuia şi putea să le prevadă.

În conformitate cu prevederile art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, procesul contravențional se desfășoară pe principii generale de drept contravențional, în temeiul Constituției, al prezentului cod, al Codului de procedură penală în cazurile expres prevăzute de prezentul cod, precum și al normelor dreptului internațional și ale tratatelor internaționale cu privire la drepturile și libertățile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte.

În conformitate cu art. 375 alin. (1) și (3) din Codul contravențional persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod. Concluziile despre vinovăția persoanei în săvârșirea contravenției nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate în condițiile prezentului cod se interpretează în favoarea persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional.

Potrivit prevederilor art. 381 alin. (4) din Codul contravențional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională are obligaţia de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă a circumstanţelor cauzei, de a evidenţia atât circumstanţele care dovedesc vinovăţia persoanei, cât şi cele care dezvinovăţesc persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, precum şi circumstanţele atenuante sau agravante.

Potrivit art. 425 alin. (1), (2), (3) din Codul contravențional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenței contravenției, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei. În calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenţie, procesul-verbal de ridicare a obiectelor şi documentelor, procesul-verbal de percheziţie, procesul-verbal privind cercetarea la fața locului, procesele-verbale privind alte acțiuni procesuale efectuate în conformitate cu prezentul cod, explicaţiile persoanei în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional, depoziţiile victimei, ale martorilor, înscrisurile, înregistrările audio sau video, fotografiile, corpurile delicte, obiectele şi documentele ridicate, constatările tehnico-ştiinţifice şi medicolegale, raportul de expertiză. Aprecierea probelor se face de persoana competentă să soluţioneze cauza contravenţională, potrivit convingerii sale pe care şi-a format-o cercetând toate probele administrate în raport cu circumstanţele constatate ale cauzei şi călăuzindu-se de lege.

Constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare, reieșind din prevederile art. 440 alin. (1) din Codul contravențional.

Potrivit art. 448 alin. (1) și (4) Cod contravențional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447^1 alin. (8).

Contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenței teritoriale, care a examinat cauza în cel mult 3 zile de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația și dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă.

Verificând respectarea termenul depunerii contestaţiei de către Daria ROTARU, instanţa de judecată reține că decizia de sancționare a fost adoptată la 03.09.2022, (avizul de recepție din 15.09.2022) contestația fiind înregistrată la 26.09.2023 ce atestă că a fost depusă în interiorul termenului de 15 zile, iar în asemenea împrejurări, prevederile art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional fiind respectate.

Prin studierea materialelor cazului contravențional, instanța de judecată a constatat că la data de 03.09.2022, în privința cet. Daria ROTARU a fost întocmit procesul-verbal cu privire la cotravenție, pentru faptul că, la data de 03.09.2022 comercializa pe adresa mun. Chișinău str.

Doina 189 fără autorizație de funcționare și anume comercializarea florilor din mai multe găleți în loc public în stradă.

Drept consecință, prin decizia asupra cazului de contravenție a fost atrasă la răspundere contravențională, în conformitate cu art. 263 alin.(1) Cod Contravențional al RM, fiindu-i aplicată sancțiunea contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 unităţi convenționale, ceea ce constituie suma de 1500 lei.

Cu toate că Daria ROTARU invocă dezacordul cu cele indicate în procesul-verbal cu privire la contravenţie, declarațiile contravenientei în acest sens nu și-au găsit confirmare.

Or, din materialele dosarului, se atestă că, lipsesc careva acte permisive eliberate de organele competente care admit comerțul stradal la adresa indicată în procesul verbal cu privire la contravenție.

Raportând circumstanțele de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătoreşti la normele de drept aplicabile cazului, inclusiv şi cele invocate de către petiționar în contestație, instanţa de judecată găsește fondate concluziile agentului constatator aferente vinovăţiei contravenientului Daria ROTARU în comiterea contravenției imputate.

În susținerea acestei opinii, instanța reiterează că fapta lui Daria ROTARU a fost încadrată juridic de către agentul constatator în baza art. 263 alin.(1) Cod contravenţional al RM, care prevede că desfăşurarea activităţii de întreprinzător fără înregistrare la Camera Înregistrării de Stat sau la o altă autoritate publică competentă conform legii ori cu act de înregistrare declarat nevalabil se sancţionează cu amendă de la 30 la 90 de unităţi convenţionale.

Coroborând materialul probator administrat în cauză cu textele legale aplicabile speței, instanţa de judecată consideră că comiterea contravenţiei incriminate lui Daria ROTARU este dovedită pe deplin, iar de către contravenient, în contestaţia înaintată, nu au fost invocate careva argumente și nu au fost prezentate careva probe în susținerea dezacordului său cu decizia emisă, aceasta limitându-se în exclusivitate la invocarea formală a unor pretexte sub aspect inocent de aceea, în opinia instanţei, nu sunt temeiuri de a pune la îndoială corectitudinea acţiunilor agentului constatator şi legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi a deciziei contestate.

Instanţa de judecată stabileşte că, la încheierea procesului-verbal cu privire la contravenţie şi, respectiv, sancţionarea lui Daria ROTARU, agentul constatator a respectat în tot prevederile art. art. 5 – 9 din Codul Contravenţional al RM, şi anume principiul legalităţii şi egalităţii în faţa legii, principiul dreptăţii şi caracterului personal al răspunderii contravenţionale, precum şi principiul individualizării răspunderii contravenţionale şi sancţiunii contravenţionale, iar obiecţiile făcute de către Daria ROTARU în contestaţia depusă în interesele sale, au un caracter de a evita răspunderea contravenţională şi care nu pot influența decizia agentului constatator, de vreme ce făptuitorul a omis să contra-argumenteze poziţia agentului contestator. Drept celor excelate şi în lipsa unor dovezi în susţinerea contestaţiei, încetarea procesului contravenţional nu poate avea loc în prezenţa motivelor chemate în ajutor. Or, odată ce decizia agentului constatator este legală în fond, aceasta nu poate fi anulată pe motive formale.

Totodată, instanța reține că fapta contravențională comisă de către Daria ROTARU s-a consumat la data de 03.09.2022, iar în consecință, din data comiterii contravenției s-a scurs termenul general de prescripție.

Or, în conformitate cu art. 30 alin. (1) din Codul contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională, iar potrivit alin. (2) termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an.

Astfel, ținând cont de faptul că din data comiterii faptei contravenționale a expirat termenul de un an prevăzut de art. 30 din Codul contravențional, procesul contravențional pornit în baza art. 312 alin.(1) din Codul contravenţional, în temeiul art. 441 alin. (1), lit. b) din Codul contravențional,urmează a fi încetat.

Potrivit deciziei de inadmisibilitate din 05 martie 2019 a Curții Constituționale : Curtea reține că termenul general de prescripţie al răspunderii contravenţionale este de un an [articolul 30 alin. (2) din Codul contravențional]. Acesta curge de la data săvârșirii contravenției şi până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravenţională [articolul 30 alin. (5) din Cod]. Expirarea termenului de prescripție are ca efect încetarea procesului contravențional [articolul 441 alin. (1) lit. b) din Cod]. Din acest motiv, claritatea reglementării momentului de la care termenul de prescripție începe să curgă și la care se sfârșește prezintă o importanță crucială pentru deznodământul procesului. Curtea observă că, spre deosebire de cauzele penale, în cauzele contravenționale persoana învinuită de comiterea unei contravenții poate fi sancționată chiar de către autoritatea care are competența de a investiga fapta imputată. În funcție de competența autorității, sancțiunea poate fi impusă printr-un act administrativ care ia forma unei decizii, unui proces-verbal etc. Deciziile (hotărârile) contravenţionale, inclusiv cele emise de agenții constatatori în limitele competenței atribuite prin lege, constituie documente executorii [articolul 11 lit. c) din Codul de executare]. Cu toate acestea, actele administrative în discuție pot fi contestate în instanța de judecată în termen de 15 zile [articolul 448 alin. (4) din Codul contravențional]. Contestația suspendă executarea sancțiunii contravenționale [articolul 448 alin. (5) din Codul contravențional], fără a suspenda curgerea termenului de prescripție al răspunderii contravenționale, care poate fi suspendat doar dacă persoana care a săvârșit contravenția se sustrage de la procesul contravenţional [articolul 30 alin. (7) din Codul contravențional].

Din cele menționate rezultă că, deși actul administrativ prin care se constată fapta contravențională și se aplică o sancțiune contravențională este un document executoriu, acesta nu poate fi considerat definitiv din momentul în care este întocmit, având în vedere faptul că trăsătura „definitivatului" este caracteristică doar pentru hotărârile cu caracter jurisdicțional. Prin urmare, doar lipsa contestării în termen, însoțită de lipsa motivelor fundamentate pentru repunerea în termen, îi poate atribui deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale trăsătura definitivatului. Odată stabilit momentul în care o decizie administrativă de aplicare a sancțiunii contravenționale devine definitivă, Curtea consideră necesar să verifice dacă legislația contravențională este clară în privința momentului în care hotărârile instanțelor judecătorești devin definitive în contextul soluționării cauzelor contravenționale.

În circumstanțele create și în legătura cu faptul că din data de 03.09.2022 a trecut mai mult de un an instanța va dispune anularea deciziei de sancționare din 03.09.2022, întocmite de către agentul constatator Doina GALOI din IP RÎȘCANI, prin care Daria ROTARU a fost recunoscută vinovat şi sancţionat în baza art. 263 alin. (1) Cod contravențional cu amendă în mărime de 30 u.c., ceea ce constituie 1500 lei cu încetarea procesului contravențional în privința lui Daria ROTARU, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională.

În temeiul celor expuse mai sus şi în conformitate cu prevederile art. art. 36, 395, 458, 460-462 Cod contravenţional, instanţa de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se admite parțial contestația depusă de către Daria ROTARU.

Se anulează decizia de sancționare din 03.09.2022, întocmite de către agentul constatator din cadrul IP Rîșcani, Doina GALOI, prin care Daria ROTARU a fost recunoscută vinovată şi sancţionată în baza art. 263 alin. (1) Cod contravenţional cu amendă în mărime de 30 (treizeci) u.c., ceea ce constituie 1500 (una mie cincisute) MDL, cu încetarea procesului contravențional, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere contravențională.

Hotărîrea cu drept de recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul judecătoriei Chişinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
Judecător: Vitalie MOROȘANU